

RIS.4382

Beknopt verslag/conclusies van de gezamenlijke raadscommissies Wonen en Ruimte, Samenleving en Bestuur, Middelen en Economie van de gemeente Emmen op donderdag 10 juni 2010, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

- Voorzitter : de heer J.H. Wittendorp
Commissiegriffier : de heer A.S. Heine
Collegeleden : de heer C. Bijl, de heer B.R. Arends, mevrouw T. Houwing-Haisma (*vanaf 19.56 uur*), de heer J. Kuper, mevrouw T.H. Thalens-Kolker en de heer A.J. Sleeking
Verslaglegging: : de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)
- De raadsleden : De heer A.W.J. Schoo (DOP), mevrouw J. Alberts (DOP) (*tot agendapunt 5B, 22.05 uur*), de heer G.T. Sulmann (DOP), de heer R. van der Weide (Wakker Emmen), de heer J.M.L.G. van Goethem (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linneman (Wakker Emmen), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer H. Velzing (Wakker Emmen), de heer H. Leutscher (LEF!) (*vanaf 19.43 uur*), de heer A. Lange (LEF!) (*tot agendapunt 5B, 22.05 uur*), de heer J.M.F. Hoek (D66), mevrouw T.C. Hoozeveld (D66), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw Y.J. Boxem-Klein (PvdA), de heer H.J. Hulsegge (PvdA), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), de heer R. Wanders (PvdA), de heer A.J. Goudriaan (PvdA), de heer H. Boers (PvdA), de heer H. Smit (PvdA), de heer S. Özkan (PvdA), de heer B.D. Wilms (CDA), de heer R.H. Mulder (CDA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), mevrouw F.J. van Wieren-Bolt (CDA), de heer C.J.M. Ruhé (CDA), de heer Th. Gerth (CDA), mevrouw H.H. Plas-Kerperin (CDA), de heer G.J. Horstman (PvdA), de heer J. Dijkgraaf (GroenLinks), de heer W.L.M. Moinat (SP), de heer H. de Jonge (SP), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer H. Naber (VVD), de heer J.C. Scheltens (VVD), mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga (VVD), de heer R.J.N.A. Kochheim (VVD), mevrouw F.A. Aldershof (VVD), de heer W.W.W. Halm (BGE) en de heer D.J. Douwstra (BGE).

Afwezig :

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Wittendorp opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom op deze gezamenlijke commissievergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Presentatie: n.v.t.

3. Spreekrecht

De heer Schomaker (Stichting De Koepel) spreekt in op agendapunt 5A. Emmen biedt als aantrekkelijke winkelplaats veel werkgelegenheid voor de detailhandel. Een van de speerpunten van De Koepel is het concentreren van detailhandel, dat drukte en gezelligheid en daarmee het uiterlijk van een succesvol koopcentrum oplevert. Essentieel is een duidelijke afkadering van het winkelgebied met optimale loop-

routes voor het winkelpubliek. Wordt de routing niet goed doordacht – zoals vanaf het begin het geval is geweest aan het Noorderplein – dan kan dat decennialang verkeerde gevolgen hebben. De grote trekkers kunnen het beste aan de randen worden gesitueerd zodat de kopers het centrum kunnen beleven van A tot Z. Emmen mag zich gelukkig prijzen met de bereidheid tot investeren bij een grote keten als de Mediamarkt plus een lokale ontwikkelaar. Ondanks dat ook de gemeente dit grote belang inziet moeten er ook offers worden gebracht: de sloop van een flatgebouw. De Koepel pleit dan ook voor de grootst mogelijke zorgvuldigheid te betrachten richting de bewoners, die niet om deze ontwikkeling hebben gevraagd. Toch mag de gemeente volgens **de heer Schomaker** de eerste grote en unieke kans in 25 jaar om de consumentenstromen goed over het stadshart te verdelen, niet voorbij laten gaan. Het voorliggende raadsvoorstel is een belangrijke impuls voor de detailhandel van en daarmee voor de werkgelegenheid in een economisch zwakkere regio Emmen.

DOP vraagt of De Koepel de ontwikkeling voldoende vindt voor het hele Noorderplein.

De heer Schomaker antwoordt dat dit een eerste ontwikkeling is. Gelet op de unieke kans die zich nu voordoet moet de gemeente ook nu doorpakken.

GroenLinks vraagt hoe De Koepel het aspect zorgvuldigheid richting de bewonersbelangen denkt in te vullen.

De heer Schomaker heeft zich daar nog niet in verdiept en dat is ook niet de primaire taak van De Koepel. Maar dat met maximale zorgvuldigheid met de bewoners moet worden omgegaan vindt De Koepel evident.

SP vraagt welke bewonersbelangen er nog te verdedigen zijn nadat de flat gesloopt is.

De heer Schomaker herhaalt dat De Koepel zich daar niet aan heeft kunnen verdiepen. Hij constateert dat die belangen belangrijk zijn, maar de invulling daarvan laat De Koepel over aan deskundigen.

BGE informeert of er ondernemers in dezelfde branche wegtrekken als de Mediamarkt aan het Noorderplein komt.

De heer Schomaker zegt dat De Koepel dit als voorstander van gezonde concurrentie in het bredere perspectief beziet van Emmen als aantrekkelijke winkelplaats. Niet alleen lokaal maar ook (boven)regionaal.

PvdA beaamt dat versterking van de winkelfunctie aan het Noorderplein een goede zaak is. Hoe denkt De Koepel de verbinding tussen beide winkelcentra in te vullen?

De heer Schomaker constateert dat de centrale ligging van de kerk kwa routing ongunstig is. Door meer aantrekkingskracht te genereren kan de verbinding met De Weiert verbeteren. De Koepel heeft daar ook inrichtingsideeën over, maar die staan los van de raadsvoorstel.

4. Rondvraag

Wakker Emmen verneemt uit de media dat de tunnel aan de Nieuw-Amsterdamsestraat vertraging heeft opgelopen. Graag tekst en uitleg. Brengt dit ook extra kosten met zich mee?

Wethouder Kuper bevestigt de vertraging. Zoals het nu lijkt bedraagt die drie maanden. Het college komt met aanvullende informatie over de oorzaken. Volgens de voortgangsrapportage ligt het project nog steeds binnen het budget.

Wakker Emmen vraagt wat de nieuwe huisstijl van de gemeente heeft gekost.

Burgemeester Bijl antwoordt dat het bestaande logo al een krachtige uitstraling had, alleen was de benaming van de gemeente Emmen minder leesbaar, vooral bij digitale aanpassingen. Het kostenplaatje komt naar de raad, maar de aanpassing van het logo-ontwerp is niet duur geweest.

D66 is blij met de aanpak van de winterschade aan de wegen. Toch worden sommige stukken met grote gaten nog onvoldoende aangegeven.

Wethouder Kuper zal dit onder de aandacht brengen van de uitvoerende afdeling.

GroenLinks vraagt of B&W samen met het dierenpark de vernielingen rond de olifantbeelden gaan aanpakken.

Burgemeester Bijl geeft aan dat het college hier samen met de politie zeker aandacht voor heeft. Permanent toezicht is budgettair niet mogelijk, maar men doet wat men kan om de vernielzucht een halt toe te roepen.

5. Bespreken C-stukken

5A. Ontwikkeling Noorderplein (B10)

Inleiding

Wethouder Sleeking licht toe dat in het voorstel zo goed mogelijk is ingegaan op de geuite wensen en bedenkingen t.a.v. de sociale en ruimtelijke aspecten, regievoering en financiën. Het college heeft e.e.a. aangepast maar steunt nog steeds de ontwikkelingsvisie aan het Noorderplein.

Eerste termijn

PvdA vindt dat dit aangepaste voorstel duidelijker en uitgebreider is opgezet. De plaatsing van de diverse flats in het gebied lijkt in het verleden willekeurig te zijn gebeurd, voor de vervolgplannen wil de fractie dat er meer aandacht is voor een betere onderlinge inpassing. Het aantal parkeerplaatsen in het voorstel (400) wijkt af van dat in de studie van De Nijl (356) en de plattegrond.(378). Als er inderdaad minder parkeerplaatsen komen, welke invloed heeft dit op de berekening van Spark? Blijven de parkeerplaatsen bij de bibliotheek bestaan en bereikbaar? De bewaakte fietsenstalling en openbaar toilet komen niet voor in het voorstel maar staan wel in de Grex. Hoe zit dit? **PvdA** hecht er grote waarde aan dat de gemeente samen met Lefier de bewoners z.v.m. tijdig en volledig blijft informeren over de plannen en de voortgang. Wordt ook in een vroeg stadium gekeken naar een oplossing voor het parkeerprobleem bij De Lindenhof tijdens de verbouwing? De loopafstand wordt groter en dit wordt onveiliger bij duisternis. De vestiging van de Mediamarkt op een bedrijventerrein is niet mogelijk. In dat verband is handhaving van winkels als Budget House aan de Koopstraat wenselijk. Voorts pleit de **PvdA** ervoor dat B&W nadenken over een goede verbinding tussen het Noorderplein en De Weijert. De ingrijpende wijziging in de financiering is opvallend. Waarom is gekozen voor de BAR? Hoe verhoudt deze investering zich tot de aangekondigde bezuinigingen? Wordt het renteverlies op enigerlei wijze in de exploitatie gecompenseerd? Welke nettogevolgen heeft de tariefswijziging van de onroerendezaakbelasting op de exploitatie? De jaarlijkse toevoeging van 4,5% rente aan de bestemmingsreserve Noorderplein wijkt af van de Nota Activabeleid. Vanwaar deze uitzondering?

CDA dankt B&W voor de verbeterde voordracht en de aandacht voor de bewoners. De fractie heeft met de komst van de Mediamarkt wel enige zorg over de kleine winkeliers maar blijkbaar ziet De Koepel dit als gezonde concurrentie. Wat zijn, gezien de relatie met dit project, de gevolgen van sociale huurwoningbouw op de locatie Klokkenslag/Iris? Het **CDA** onderstreept de 'unieke kans' zoals De Koepel het uitdrukt om nu, ondanks de grote investering, een ondergrondse parkeervoorziening te realiseren, maar dan wel zorgvuldig en transparant. Is de uitname van de rente uit de BAR meegenomen in de Berap en de kadernota? Volgens de fractie niet en dat betekent een extra taakstelling voor 2011. Met dit ingrijpende besluit moet impliciet ook de aanpassing Hondsrugweg/Westerstraat binnen het Atalantaproject worden opgepakt.

Wakker Emmen dankt het college voor het verbeterde raadsvoorstel. De fractie is erg enthousiast over de komst van de Mediamarkt die absoluut meerwaarde voor Emmen heeft. Toch heeft **Wakker Emmen** moeite met de sloop van de Nijenbrinksflat, die men kapitaalvernietiging vindt, en de gedwongen verhuizing van de bewoners. Na de verhelderende informatieavond van Lefier heeft een deel van de bewoners een regeling getroffen al lijkt men te zijn bezweken onder de druk. De nieuwbouw van de parkeergarage is een forse investering (€ 5 mln.) die per saldo maar 100 extra parkeerplaatsen oplevert. Hoe reëel is de inschatting van Spark van 600.000 parkeeruren, zeker omdat dit aantal in 40 jaar moet

worden behaald? In het raadsvoorstel bedraagt het tekort een miljoen minder dan in de Grex. Waar zit het verschil in? Graag een concretere onderbouwing van de financiën dan de voordracht haar formuleert. Hoe wil het college de besparing realiseren? Of gaat het parkeertarief omhoog? Het hoge risico-profiel van de garage lijkt op dat van het Atalantaproject; **Wakker Emmen** heeft hier zorgen over. In het financiële overzicht staat een hele rij posten die niet in de Grex is opgenomen. Zijn die kosten wel gedekt met de integrale voordracht en om welk totaalbedrag gaat het? De fractie heeft eerder een variant geopperd inzake de bibliotheek met € 3 mln. meerkosten. Kan hiervoor de Nijenbrinksflat blijven staan en de Mediamarkt zich desondanks aan het Noorderplein vestigen? Het contract met Mediamarkt loopt tot 2013. Hoe zeker is de komst van laatstgenoemde bij (procedure)vertragingen? Er wordt voor meer dan € 15 mln. uit de BAR gehaald, terwijl het SIOF de meest geëigende fonds is volgens **Wakker Emmen**. Wat is de reden hiervoor?

VVD betreurt dat de Nijenbrinksflatbewoners erg onderschat worden. Ook ouderen zijn capabel genoeg eigen afwegingen te maken en de **VVD** heeft niet de indruk dat Lefier hen onder druk heeft gezet.

GroenLinks vraagt of men die geluiden van de bewoners zelf of van Lefier heeft gehoord.

VVD heeft die ook van de bewoners gehoord. Men heeft hen niet zelf bezocht zoals veel andere partijen want men vindt dat er te veel een politiek statement mee wordt gemaakt. Ook andere bewoners moeten wel eens gedwongen op zoek naar nieuwe huisvesting. De **VVD** heeft begrip voor deze vervelende situatie maar heeft er moeite mee dat wordt gedacht dat de bewoners niet voor zichzelf kunnen opkomen. In de hele procedure hebben Lefier en de gemeente zorgvuldig gehandeld en de raad kan bovendien alles in de gaten houden. De fractie vindt dat er echt iets moet gebeuren aan het Noorderplein om Emmen commercieel beter op de kaart te zetten. T.b.v. de verbinding tussen beide winkelcentra vindt men een corridor of overkoepeling minder mooi, wellicht is een soort belijningsplan zoals in ziekenhuizen te overwegen om de doorloop te stimuleren. In de voordracht wijken de parkeerplaatsen en enkele opbrengsten af van de Grex e.a.

D66 complimenteert de ambtelijke organisatie voor de verbeterde voordracht en heeft vertrouwen in de zorgvuldigheid van Lefier. Deze partij is trouwens de meewerkende en niet de initiërende partij want dat is de gemeente. De fractie deelt de toekomstvisie voor het Noorderplein, de Mediamarkt is meer dan welkom. Wel heeft men zorgen over het geringe aantal parkeerplaatsen en de lange terugverdientijd van de parkeergarage. Is het echt nodig ondergronds te parkeren gezien de andere centrumontwikkelingen? Kan niet beter eerst worden begonnen met twee parkeerlagen bovengronds? V.w.b. de opmerkingen over de financiën sluit **D66** zich aan bij de vorige sprekers.

SP is blij met de economische stimulans die van de Mediamarkt kan uitgaan maar twijfelt aan de hoogte van die bijdrage en de omvang van de kosten. In de hele voordracht zijn maar 20 regels besteed aan de sociale aspecten. De **SP** meent nog steeds dat die te licht worden gewogen. Niet alleen wordt van de bewoners een onevenredig groot offer gevraagd en te weinig gecompenseerd, ook is de aanvulling elders van de sociale huur te onzeker. De fractie deelt de opmerkingen van de andere partijen over de financiën. Welke zekerheid heeft de gemeente om de te realiseren opbrengst van € 1 mln. gelet op de leegstand in de Weijert? Hoe betrouwbaar is deze voorspelling? Volgens Spark kost een parkeerplek 35.000 euro en er wordt € 10 mln. aan parkeergelegenheid gesloopt. Wordt een kostendekkende garage zo niet vervangen door een verliesgevende? Het break-evenpoint blijft onduidelijk in het voorstel.

D66 vraagt hoe de SP aan deze rekensom komt. Want het gaat bij de sloop om bovengrondse parkeerplaatsen, terwijl de 35.000 betrekking heeft op ondergrondse plekken.

Het maakt de **SP** niet uit of de plekken boven- danwel ondergronds zijn.

D66 rekent voor dat de kosten van een plek ondergronds minimaal vijf keer hoger zijn dan bovengronds. De rekensom van de SP vindt men daarom incorrect.

SP zegt dat dat misschien voor de kostprijs geldt; hier gaat het om de waarde van een parkeerplek. En dan maakt het niet uit of men bovengronds of ondergronds parkeert.

ChristenUnie zegt dat in de redenering van de SP het grasveld naast het gemeentehuis ook 35.000 euro waard is. De huidige garage, bijna 25 jaar oud, is bijna afgeschreven.

SP is het ermee eens dat de sloopkosten en de boekwaarde geen € 10 mln. zijn. Maar men herhaalt dat een nieuwe parkeerplaats 35.000 euro kost en er voor 300 plekken wordt gesloopt. Hoelang mag een terugverdienperiode maximaal zijn? Als die inderdaad 40 jaar is doet de gemeente volgens de **SP** iets niet goed. De parkeergarage is een vestigingseis van de Mediamarkt. In hoeverre is de garagebouw als verkapte bedrijfssteun te zien? Heeft dit geen precedentwerking? En wordt de keuzevrijheid van B&W hier niet te veel door beperkt? Men had het vestigingsbeleid aan de Nijbracht aan de orde kunnen stellen maar dit heeft het college nagelaten, net als het overlaten van de regie over de ontruiming van de Nijenbrinksflat aan Lefier. Het plan moet 180 arbeidsplaatsen opleveren. De term 'arbeidsplaatsen' is verwarrend. De eigen verantwoording mag bij de bewoners van de Nijenbrinksflat liggen, de morele verantwoording ligt bij het college.

CDA vraagt wat er nog meer gedaan moet worden voor de bewoners dan al is gebeurd.

SP constateert dat de mensen bij planschade een veelvoud uitgekeerd krijgen van de 5.000 euro die de bewoners hier krijgen. Terwijl het om dezelfde inwoners van Emmen gaat. De **SP** vraagt zich af hoeveel inwoners überhaupt bereid zijn om voor 5.000 euro noodgedwongen te verhuizen.

VVD vraagt wat men het belangrijkste vindt. Want de uitkering voor verhuiskosten is zelfs iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Gaat het de SP hier om gedwongen verhuizing of geld?

SP ontkent nadrukkelijk dat het om geld gaat. Het woonrecht van de bewoners van de Nijenbrinksflat wordt ernstig geschaad. Daarnaast is de fractie het niet eens met wat Lefier een redelijke vergoeding vindt. Dit maakt de schade nog groter dan hij al was.

DOP is tevreden met het verbeterde voorstel. Heeft de Mediamarkt B&W gevraagd zich op de Nijbracht te vestigen? Zo ja, waarom is dit niet aan de raad voorgelegd? Zo nee, wijzen B&W nieuwe ondernemers dan op de leegstand op het bedrijventerrein? De presentatie van Lefier was zeer goed maar wel eenzijdig vanuit haar eigen positie. Vreemd vindt de **DOP** dat bewoners al besloten hebben te vertrekken voordat het raadsbesluit is genomen.

SP ziet hierin de bevestiging dat voor veel bewoners de psychische druk te groot wordt.

DOP weet niet of dat zo is. Dat is niet onderzocht. Maar vaststaat dat het raadsbesluit nog moet komen. De fractie is ter ore gekomen dat twee Super de Boer-vestigingen worden omgebouwd tot Jumbo waardoor er ruimte vrijkomt. Zijn B&W bereid dit te onderzoeken? De komst van de Mediamarkt met een zeer dure parkeergarage dekt niet de gehele upgrading van het Noorderplein, dit is in strijd met het vastgestelde beleid om dit plein integraal aan te pakken. De dekking moet niet uit de BAR komen maar uit het SIOF. De **DOP** wil zich al met al sowieso nog intern beraden over het raadsvoorstel.

GroenLinks ziet dat het voorstel een hoog economisch gehalte heeft met veel aannames. Zo zijn de 600.000 parkeeruren en de relatie met de detailhandel in de omgeving nergens onderbouwd. Dit maakt een evenwichtig oordeel moeilijk. Bovendien komen mensen alleen naar de Mediamarkt om iets te kopen en gaan daarna meteen weer weg. **GroenLinks** zet daarom grote vraagtekens bij de meerwaarde voor de naburige detailhandel. B&W gaan er prat op 180 structurele arbeidsplaatsen, maar zijn dat 180 fte's of parttimers? En hoe structureel is structureel?

PvdA vraagt of de bewering van GroenLinks dat mensen niet verder dan de Mediamarkt gaan, ook een aanname is of is dat onderzocht?

GroenLinks heeft dit niet onderzocht maar heeft dit koopgedrag op verschillende locaties visueel waargenomen.

SP memoreert dat de Mediamarkt een aanpalende parkeergarage wil. Ook deze fractie ziet niet mensen met een grote flatscreen tv van de Mediamarkt onder de arm een ijsje eten.

GroenLinks vindt dat de gemeente veel meer naar andere vormen van verkeer van en naar Emmen zou moeten kijken dan alleen parkeergarages. Bovendien levert de hele investering per saldo geen extra parkeerplekken op. Volgens de voordracht levert de garage reeds in het eerste jaar € 1,5 mln. winst op als de garage langer in gebruik zal zijn dan de geplande 14 jaar. Volgens **GroenLinks** wordt meestal

over 30 jaar afgeschreven waardoor die winst zal hier nooit mogelijk zijn. Men vindt dat onzorgvuldig met de bewoners van de Nijenbrinksflat is omgegaan. Er wordt geschermd met een onkostenvergoeding, waarvan overigens de bedragen verschillen in de diverse stukken. Van het feit dat de vergoeding meer is dan het landelijke gemiddelde, uiteindelijk een richtlijn van het Rijk, worden de bewoners echt niet gelukkig, vindt de fractie. Een gedwongen verhuizing is al gauw meer dan 10.000 euro en voor mensen die twee keer moeten verhuizen zijn de kosten nog hoger. Lefier onderhandelt met het sociaal statuut niet met de bewoners zelf maar met de overkoepelende stichting en dit is ongebruikelijk bij dit soort processen. Er zijn alleen enkele informatieavonden en een woonwensenonderzoek geweest. Bij het laatste wordt alleen gevraagd naar hun wensen voor een nieuwe woning, meer niet. Al met al twijfelt **GroenLinks** aan de juridische haalbaarheid van het geheel. Lefier heeft volgens de fractie niet als sociale corporatie gehandeld terwijl volgens het verslag van de informatieavond 'alles nog open is'. Waarom krijgen kunstenaars of een culturele bestemming geen kans om het Noorderplein te verlevendigen? Ook dat stimuleert de economie. Er had allang een collegevoorstel over vestiging van de Mediamarkt aan de Nijbracht moeten liggen. Een gemiste kans, meent de fractie. Is Chez Nous al akkoord gegaan met de verhuizing naar de andere locatie? Want dat is niet per definitie een verbetering: in feite moet de ondernemer dan opnieuw beginnen.

LEF! is vóór de vestiging van de Mediamarkt, maar zet vraagtekens bij de financiële kant van de parkeergarage. Er wordt gewerkt met verschillende bouwkosten: volgens de voordracht kost een parkeerplek 35.000 euro maar Spark betoogt dat het ook goedkoper kan: 20.000-25.000 euro. Met een lager bedrag is de begroting wellicht sluitend te maken. Eerder zijn aan de kop van Emmen-Zuid ook ondergrondse parkeerplaatsen gerealiseerd voor 18.000 euro per plek.

BGE denkt dat de Mediamarkt zeker een publiekstrekker zal zijn. Maar de fractie vindt het niet verantwoord dat hun eis, een dure parkeergarage, pas na 14 jaar rendabel kan zijn. En als de Mediamarkt niet komt of eerder vertrekt? Hoe taxeert het college de risico's, die bij het Atalantaproject niet worden genoemd? **BGE** blijft het een gigantische investering vinden waarbij het onduidelijk is of de gemeente het parkeergeld er wel uitkrijgt.

ChristenUnie vindt dat de balans inzake de sociale huisvestingsaspect aan het Noorderplein beter is dan tijdens de vorige commissie was voorgespiegeld. Natuurlijk is een gedwongen verhuizing verlevend, maar dat komt vaker voor bij ontwikkelingen in Emmen of de dorpen. De komst van de Mediamarkt is belangrijk al wordt er wel iets te veel gewicht aan gehangen. Deze winkels staan toch op zichzelf: men doet zijn aankopen, laadt ze in en vertrekt weer. Toch is men blij met de komst van de grote keten op deze plek en het feit dat een lokale ontwikkelaar hier wil investeren. Zeker i.h.k.v. Atalanta is de ontwikkeling van het Noorderplein belangrijk. De **ChristenUnie** vindt de spin-off mager onderbouwd. Er wordt alleen vergeleken met steden met grotere allure dan Emmen. Het blijkt dat de gemeente erbij inschiet. Dat is vaker bij dit soort ontwikkelingen, maar de fractie ziet dat het tekort ad 3,5 ton in de BAR ook elders in de investering van de parkeerfunctie wordt ingebracht. Welk van beide is van toepassing? De € 2,75 mln. die in de Grex resteert wordt na aftrek van € 1 mln. bij Complex Noordwand Markt weggehaald. Dit is creatief boekhouden maar het tekort moet een keer worden genomen. Onder welke dekking zijn de sloopkosten van de parkeerdekken geboekt? De nettocontante restwaarde is op € 1,3 mln. berekend, de **ChristenUnie** komt op ca. € 1,5 mln. uit. B&W stellen voor de toevoeging van de rente ad bijna twee ton bij de begroting op te lossen, maar opnieuw is er een klein gat. Het forse totaal van € 5 mln. wordt de eerste 15 jaar niet terugverdiend. Voor instemming met de voordracht is een heel heldere reactie van het college nodig.

Reactie college

Wethouder Sleeking geeft aan dat het sociale aspect meer aandacht heeft gekregen dan tijdens de commissie van 10 mei jl. wellicht naar voren is gebracht. De energie die Lefier de afgelopen tijd in de positie van de bewoners heeft gestoken, is groot o.a. met het sociaal statuut dat op de wensen van de

huurdersfederatie is gebaseerd. Dit betekent niet dat mensen twee keer moeten verhuizen; ook als zij gezamenlijk willen verhuizen wordt naar een oplossing gezocht. Het blijft een niet-vrijwillige situatie, dat is een van de consequenties van de keuze tot sloop. Dergelijke situaties zullen zich ook voordoen op tal van andere toekomstige herstructureringslocaties. De onkostenvergoeding van Lefier moet inderdaad niet 5.640 maar 5.460 euro zijn. Ook dan is dit bedrag boven het landelijke gemiddelde. Lefier zal, net als de gemeente, ook de komende tijd aandacht blijven schenken aan het sociale aspect en bij knelpunten naar oplossingen blijven zoeken. N.a.v. de ervaringen bij vergelijkbare ontwikkelingen in het verleden wil de gemeente bij een publieke investering als een parkeergarage meer de regierol naar zich toetrekken. Dit uit zich in de kwalitatieve verbetering van Centrum-Noord. V.w.b. de positie van de winkeliers aan het Noorderplein zal in de toekomst aandacht zijn voor de verbinding met De Weijert, waarbij de komst van niet alleen de Mediamarkt maar ook een andere partij in het pand ernaast de trekkers kunnen zijn. Anderzijds is ook sprake van de stedenbouwkundige ontwikkeling via de bereikbaarheid en het aanzien van het huidige parkeerdek, dat ook dringend upgrading behoeft. Op de plek waar de Belastingdienst komt is het door de natuurlijke gelaagdheid van de omgeving mogelijk om half ondergronds te parkeren. Dit is niet bij het Noorderplein het geval. Voor Chez Nous zijn in het midden van het plein, maar ook aan de randen enkele locaties mogelijk waar haar nieuwe onderkomen zeker zal bijdragen aan de verlevendiging van dit winkelplein. Van de posten in de voetnoot staat tussen haakjes aangegeven uit welk budget zij worden bekostigd. De aanpassing kruising Westerstraat-Hondsrugweg is pas aan de orde bij de tunnel en de daaruit voortvloeiende aanpassingen in het Atalantaproject. De dekkingswijze van de afdracht Fonds Bovenwijks volgt nog ter inzage. **Wethouder Kuper** erkent dat de bijlage verschillende aantallen parkeerplekken noemt. Volgens de normberekening van Spark zijn voor een grote trekker als Mediamarkt 400 plekken nodig. Het exacte aantal zal later duidelijk worden – het gaat immers ook om een grondexploitatie van 40 jaar – maar de 24 plekken bij de Noorderveste zijn al meegenomen in de kosten-batenanalyse van Spark. De parkeerproblematiek rond de Lindenhof krijgt zijn beslag in de vervolgitwerking; over zowel de bestaande als de nieuwe parkeerplekken is overleg met de bewoners. Het komt ook voor dat parkeergarages in 60 jaar worden afgeschreven; de 40 jaar is een soort middenweg. De € 4 mln. voorfinanciering voor het parkeerdek ziet het college niet als verlies; volgens de wettelijke voorschriften voor de jaarrekening is het verplicht de eerste 14 jaar tot het break-evenpunt een bestemmingsreserve te vormen waarin eerst de verliezen en na 14 jaar de winsten worden toegevoegd. Of rekening wordt gehouden met aspecten als de overdekte fietsenstalling en het openbaar toilet zal tijdens de uitvoeringsfase moeten blijken.

PvdA memoreert dat i.h.k.v. fietsendiefstallen een fietsenstalling zou worden onderzocht. Het Noorderplein leent zich daar bij uitstek voor, dit bevestigt het haalbaarheidsonderzoek.

Wethouder Kuper zegt toe de fietsen-, maar ook de openbare toiletvoorziening mee te nemen in de ontwikkeling van het Noorderplein. Dit betekent dat er nog kosten-batenanalyses moeten komen. Spark werkt met 35.000 euro per plek conform het Willinkplein waar de parkeervoorziening heel ruim is opgezet. Het precieze bedrag zal tijdens de uitvoering bekend worden. Als de Mediamarkt het contract gaat tekenen zal dat voor 10 jaar zijn, ook een andere grote huurkandidaat ernaast is op komst. Spark heeft zich tegen die achtergrond als dekkingspercentage 50% genomen wat B&W redelijk vinden: hiermee is men zichzelf niet rijk aan het rekenen. De ChristenUnie berekent een restwaarde van € 1,5 mln., iets hoger dan de € 1,3 mln. in het voorstel. Dit betekent dat de exploitatie in het 41^e jaar in één keer uit de kosten is (winst is in dat jaar immers € 1,5 mln.). 40 jaar is een heel lange termijn en het college realiseert zich wel degelijk dat deze investering fors is, maar het is de totaalvisie rond het Noorderplein zeker waard. Met de Mediamarkt aan de kant van de muur van Albert Heijn ontstaat volgens B&W een mooi afgerond geheel. Doe je dat niet, dan krijg je een afgeraffeld centrum dat halverwege tussen de kerk en de Hema eindigt. De sloopkosten van het oude parkeerdek mogen volgens de jaarrekeningsvoorschriften niet in de investeringssom worden opgenomen zoals dat in het vorige voorstel nog wel het geval was, maar in één keer t.l.v. de BAR gebracht. **Wethouder Arends** betoogt dat de gemeente € 170 mln. beheert maar er geen genoegen in schept hoge financiële i.p.v. maatschappelijke rendementen te behalen als basis voor haar financiële beleid en de dekking in dit raadsvoorstel. Die geschiedt vanuit de BAR omdat men aansluit bij het eerdere voorstel om de dekking uit het rekeningsre-

sultaat te halen. Bovendien is er o.b.v. de reeds gelegde beslagen geen ruimte meer in het SIOF en wordt een deel van het tekort al uit dit fonds afgedekt.

Wakker Emmen vraagt of men hieruit mag concluderen dat er al een claim zit op de onlangs aan het SIOF toegevoegde € 10 mln.

Wethouder Arends ontkent dit. Dat bedrag was ten tijde van dit voorstel nog niet geclaimd.

Wakker Emmen oppert daarom de BAR met rust te laten en bij uitstek het geschikte SIOF te gebruiken voor deze strategische investering die bijdraagt aan het maatschappelijke rendement.

Wethouder Arends zegt dat dat in feite lood om oud ijzer is gezien het vermogen van de gemeente. Daarmee blijft de ruimte in het SIOF bestaan. De bezuinigingen hebben geen invloed op de financiering van het plan, omdat deze uit de lopende gemeente-exploitatie worden gehaald, terwijl de investeringen in de parkeergarage e.d. uit de reserves worden gedekt. Het renteverlies maakt geen onderdeel van de besluitvorming, maar van de vorming van de bestemmingsreserve in het komende begrotingsjaar. Als de Mediamarkt het beoogde pand zou betrekken, zouden de OZB-opbrengsten zo'n 30-35 duizend euro bedragen. Aan de bestemmingsreserve Noorderplein wordt jaarlijks 4,5% rente toegevoegd; o.b.v. de wettelijke boekhoudvoorschriften moeten de investeringen nl. contact worden gemaakt. De investeringsruimte aan de Noordwand Markt maakt geen onderdeel uit van het Atalantaproject. Er is dus geen sprake van creatief, maar juist van solide boekhouden.

ChristenUnie vindt het stuk op dat punt onduidelijk, want de passage wekt de indruk dat de € 1 mln. bij het Atalantaproject wordt weggehaald.

Wethouder Arends zal de tekst hierop nog eens laten nakijken. De opmerkingen over de Nijbracht vindt hij vreemd omdat de raad juist zelf herhaaldelijk heeft beslist dat daar geen ruimte is voor de vestiging van detailhandel. Dus is het niet reëel te verwachten hierover met een voorstel te komen. Mocht de raad dit willen dan kan dit evt. alsnog via de locatiewis over Nijbracht.

SP bedoelde te zeggen dat het college met de Nijbracht een keuzeoptie had kunnen voorleggen als de raad dat eerder als optie had aangegeven.

Wethouder Arends zegt bestaand beleid rond de Nijbracht te hebben uitgevoerd. Dan moet men in een voorstel niet met nieuw beleid over dat gebied komen want dit zet de schuif open voor alle overige detailhandel. Tenzij dit de uitdrukkelijke wens van de raad is. Maar de raad is heeft die deur tijdens de besluiten in het verleden steeds dicht gedaan. Met die insteek zijn de onderhandelingen met de Mediamarkt opgestart.

DOP wijst op de gewijzigde politieke verhoudingen sinds de verkiezingen van maart jl. Er zijn nogal wat fracties die de Nijbracht als optie willen meenemen. Maar het college heeft tijdens de vorige commissie letterlijk gezegd dat het Noorderplein de enige vestigingsoptie voor de Mediamarkt zou zijn. Zo kom je nergens.

Wethouder Arends zegt met bestendig beleid te maken te hebben o.b.v. bestaande raadsbesluiten. Dat is behoorlijk bestuur en dat was ook bij een andere collegesamenstelling het geval geweest. Op dit moment is alleen de locatie Noorderplein in beeld. Het college heeft geen signalen vernomen over de optie die DOP aandraagt t.a.v. de Jumbo-supers en zal die niet verder onderzoeken. Bovendien lijkt dat vloeroppervlak te klein voor de Mediamarkt. De westwand van het Noorderplein staat helemaal leeg, de oostwand grotendeels en ook de Noorderstraat krijgt meer en meer leegstand. De traditionele Emmense winkels moeten daar worden gekoesterd maar er zijn ook trekkers nodig als de Mediamarkt met voldoende koopstromen. Naast Centrum-Zuid d.m.v. het Atalantaproject is het volgens B&W ook noodzakelijk in het noordelijk deel te investeren, zeker omdat dit 180 arbeidsplaatsen oplevert. Dit om Emmen als centrumgemeente in de regio aantrekkelijker te maken; niet alleen voor het kooppubliek maar ook als werklocatie. De € 4,78 mln. zijn de kosten gedurende de looptijd. De € 3,75 mln. is dezelfde waarde, maar dan contant gemaakt naar de begindatum. Het college hanteert daarom een post 'onvoorzien' van vier ton mogelijk risico's te kunnen opvangen. De € 3 mln. extra is nodig om het bibliotheekpand geschikt te maken voor de functie die de Mediamarkt c.q. de ontwikkelaar voor ogen heeft.

Wakker Emmen is blij met de aandacht van het college voor de overige detailhandel aan het Noorderplein, maar wat doet men met de winkels die failliet gaan en de toenemende leegstand?

Wethouder Arends betoogt dat de Mediamarkt een breed publiek trekt, terwijl de kleine winkels zich op niches in de markt kunnen richten. B&W gaan ervan uit dat ondernemers adequaat inspelen op dergelijke ontwikkelingen. De term arbeidsplaats is niet hetzelfde als fte; het gaat bij een arbeidsplaats om een taakomvang van ongeveer 30-32 uur per week. Maar het gaat niet alleen om arbeidsplaatsen, maar vooral om de ontwikkeling van het Noorderplein. De vraag over 3,5 ton in zowel de afboeking t.l.v. de BAR als in de investeringen wordt schriftelijk beantwoord.

Tweede termijn

PvdA leest 'parkeerdek Noordeind' in de voordracht, maar dit ligt voorbij de kruising dus buiten het Noorderpleingebied.

CDA vindt dat deze kans om ondergronds te parkeren nu moet worden aangegrepen. Als iedereen in de toekomst op de fiets naar het centrum komt zoals GroenLinks betoogt wordt de parkeergarage inderdaad nooit rendabel. Los van de totale investering en de financieringswijze: alle fracties moeten zich afvragen of zij deze ontwikkeling ook echt zien zitten. Graag een reactie hierop. Dit laat onverlet dat de kosten transparant moeten zijn.

Wakker Emmen vindt dat het voorstel zorgvuldig moet worden overwogen omdat er zowel sociale, economische als financiële aspecten zijn. De spin-off van deze ontwikkeling blijft moeilijk in te schatten. De fractie blijft moeite hebben met de gedwongen verhuizing. Van welke verdieping(en) is het college bij de 5.000 m² voor de Mediamarkt uitgegaan?

D66 vindt dat B&W de financiën luchthartig onderbouwen; in de beantwoording worden allerlei bedragen genoemd terwijl dit toch heel belangrijke informatie is voor de raad. Het argument van het college inzake de claim op de € 10 mln. in het SIOF gaat volgens D66 nu niet meer op. Kennelijk zijn alle SIOF-middelen toch al bestemd. Het college noemt de muur aan de kant van Albert Heijn. Bij een muur aan de Mediamarkt-kant zijn de auto's vanaf de Hondsrugweg net zo uit het zicht als ondergronds en dit spaart aanzienlijk veel kosten uit.

DOP is teleurgesteld over de discussie van het sociale aspect. De partij vindt de sloop van de Nijenbrinksflat iets anders dan sloop van een bouwval. Deze bewoners moeten gedwongen verhuizen, maar andere sociale huur is er nog niet aan het Noorderplein. **DOP** denkt niet dat daarop gewacht wordt.

CDA vraagt wat er emotioneel anders is bij gedwongen verhuizing aan het Noorderplein vergeleken met verhuizing uit een bouwval.

DOP antwoordt dat in het laatste geval de wooncorporatie de mensen de keuze tussen opknappen of slopen voorlegt. Hier hebben de bewoners al jarenlang een heel mooi plekje in het centrum en worden zij nu voor een voldongen feit gesteld waarbij 5.400 euro een fooi is. Bovendien heeft Lefier vóór de besluitvorming over het Noorderplein al actie ondernomen en hebben 12 bewoners eieren voor hun geld gekozen. Dit had na het besluit moeten gebeuren. De fractie twijfelt daarom sterk of men zal instemmen met deze vergaande investeringen, afgewogen tegen het economische en algemene belang.

VVD betreurt dat DOP niet de uitgebreide voorlichting door Lefier noemt tijdens de informatieavond. Aan die zorgvuldigheid heeft de VVD een bijzonder goed gevoel overgehouden.

DOP zegt andere geluiden van de bewoners te hebben gehoord. Die zal men tegen de economische en overige belangen afwegen.

GroenLinks zegt niet anders te kunnen constateren dat bij de sloop van de relatief jonge Nijenbrinksflat sprake is van kapitaalsvernietiging. Gedwongen verhuizingen bij andere herstructureringen zijn niet het gevolg van de komst van de Mediamarkt maar van de slechte staat van de woningen die niet gerenoveerd kunnen worden. Dit doet geen recht aan de bewoners aan het Noorderplein. Meerdere passages in de voordracht zijn lastig leesbaar, zeker door allerlei buitenlandse termen. Bij parkeergarages staat niet zozeer het design voorop, waaraan het college refereert, maar de functionaliteit. **GroenLinks**

is nog niet overtuigd van de voorspoedige economische ontwikkeling die de Mediamarkt moet brengen. Volgens de fractie is de Mediamarkt de enige partij die hier garen bij spint. Men is voorstander van de komst maar de vraag is of de winkel aan het Noorderplein moet komen. Met kunstenaarsateliers en andere culturele impulsen is de aantrekkelijkheid van het Noorderplein ook te vergroten i.p.v. de leegstand met winkels op te vullen. Welke leegstand aan de Noorderstraat bedoelt het college trouwens? Volgens **GroenLinks** heeft gedwongen verhuizing alles met emoties te maken, niets met de leeftijd of woninglocatie. Kiest de gemeente voor het economische belang waarbij mensen niet meetellen? **GroenLinks** kiest dan voor de mensen, omdat die de kern van het algemeen belang vormen. De Mediamarkt wordt straks de enige winnaar. De informatievoorziening mag uitgebreid zijn geweest, de fractie herhaalt dat Lefier de plank v.w.b. de gevolgde procedure volledig heeft misgeslagen. In de eerste termijn is dit uitgebreid toegelicht.

LEF! zegt dat het rekenen met een normberekening per parkeerplaats het verschil kan maken tussen een positieve en een negatieve exploitatie. Waarom hanteert het college dan toch de 35.000 euro? Want een prognose zou realistisch moeten zijn.

BGE hikt aan tegen de hoge kosten. Het college meldt dat men niet in de toekomst kan kijken met de Grextermijn van 40 jaar. Dat men niet in de toekomst kan kijken, wordt met dit voorstel bewezen. De fractie wil desondanks meegaan in deze ontwikkeling maar is voorstander van een dekking vanuit het SIOF.

ChristenUnie vraagt in hoeverre er gedegen zekerheden worden gevraagd in de contracten met Mediamarkt om niet verzeild te raken in toestanden zoals bij het Willinkplein. Dit aspect ontbreekt in het stuk. Het is goed dat B&W zich aan de kadernota's houden, maar men is toch niet helemaal consequent want men houdt zich met de annuïtaire afschrijvingsmethode voor de tweede keer niet aan de Nota Activabeleid. Met de keuze voor het SIOF zit de gemeente in elk geval niet met een rentelek richting de begroting. Dat kan straks bij de begroting schelen. Is het gezien de nadruk op de economische belangen een optie om in het sociaal statuut van Lefier een bepaling op te nemen voor frictiezaken? Want het gaat hier om andere belangen dan herstructurering. De **ChristenUnie** vindt al met al de afweging te complex om een definitieve uitspraak over de voordracht te doen en neemt die intern mee naar voor fractieoverleg.

Reactie college

Wethouder Sleeking vindt het een farce om het economische tegenover het sociale belang te stellen. Er worden immers 180 arbeidsplaatsen gecreëerd die aan de bestaande werkgelegenheid worden toegevoegd dankzij de 8.500 m² additionele winkelruimte aan het Noorderplein. De 180 zijn niet exact te bepalen, dit zullen zowel full- als parttimers zijn. Ook dat is een niet te onderschatten sociaal belang dat de stedelijke functie van Emmen zal versterken en daarmee bijdraagt aan een van de doelstellingen van het Masterplan Centrum. Ook ondergronds parkeren hoort ook bij de opdracht van de raad aan het college. De parkeerplaatsen achter de bibliotheek zijn meegenomen in de normberekening; het college gaat ervan uit dat die plaatsen straks niet meer bestaan en ook dat draagt bij aan de kwaliteitsverbetering van het gebied. 26 sociale huurwoningen worden onttrokken voor 52 equivalenten aan de Klokkenslag/IRIS-locatie. Inderdaad zijn laatstgenoemde woningen niet meteen beschikbaar na de sloop van de Nijenbrinksflat maar Lefier wil zich inspannen voor vergelijkbare vervangende woonruimte in het centrum. Met de huurders wordt overlegd over de financiële gevolgen, o.a. de huurtoeslag. Niet alleen de komst van nieuwe winkels, ook het feit dat de verhuurbaarheid van de Nijenbrinksflat al langere tijd onder druk staat vormt aanleiding voor de ontwikkeling aan het Noorderplein. Over de zekerheden m.b.t. de komst van de Mediamarkt: men wacht op goedkeuring van dit raadsvoorstel. De algemene zekerstellingen bij dit contract worden volledig toegepast: bankgaranties, kredietwaardigheidsonderzoek e.d. Bedrijfssteun is i.c. niet aan de orde. De garage wordt gebouwd voor de totale parkeerbehoefte, niet voor de Mediamarkt sec. Het college beschouwt deze ontwikkeling als een vorm van herstructurering

en dus zijn de reguliere bepalingen van toepassing in het sociaal statuut. Mochten er zich op aangeven van Lefier pregnante gevallen voordoen, dan is de gemeente bereid samen met Lefier evt. naar een oplossing te zoeken.

Wakker Emmen vraagt wat er precies gebeurt na goedkeuring van dit voorstel.

Wethouder Sleeking zet uiteen dat er een nieuw bestemmingsplan moet komen op basis waarvan een bouwvergunning moet worden verleend. **Wethouder Kuper** memoreert dat de parkeergarage wordt gebouwd in een binnenstedelijk gebied. Daarom is bij de normwaarde 35.000 euro aangetakt aan het Willinkplein. Dan het bedrag later bij de aanbesteding alleen maar meevallen.

LEF! zegt dat het Willinkplein een noodscenario betrof. Wordt intern gewerkt met 25.000 of 35.000 euro?

Wethouder Kuper antwoordt dat zowel intern als extern met 35.000 euro wordt gewerkt. **Wethouder Arends** meldt over hoe zeker de komst van de Mediamarkt naar Emmen is dat als zowel de directeur van Mediamarkt Nederland als de ontwikkelaar op de publieke tribune zit: een duidelijk signaal richting de raad hoe serieus men Emmen als vestigingslocatie neemt. Het college heeft absoluut niet luchthartig t.a.v. de financiering willen overkomen. In de financiële kaders voor 2010-2014 in de Voorjaarsnota komen tekorten t.l.v. de BAR, overschotten worden gebruikt voor investeringen in gemeentelijke ontwikkelingen. In dat perspectief vinden B&W afdekking via de BAR logisch. Aan de Noorderstraat staan diverse panden leeg, net als aan het Noorderplein. Dat is op zich niet erg, maar het mag geen trend worden anders leidt dat tot verpaupering van de buurt. Het is de taak van de gemeente om voor een aantrekkelijk winkelgebied te zorgen. De kosten zijn nu misschien hoog, maar als er pas over 10 jaar wordt ingegrepen zal het plan veel duurder zijn. De vraag is of dat gewenst is.

GroenLinks heeft juist aangegeven dat met een creatief-culturele benadering een heel andere invulling aan het Noorderplein is te geven. De fractie heeft niet beweerd dat het college niets zou willen doen aan de leegstand, zoals men suggereert.

Wethouder Arends zegt dat het Noorderplein een winkelgebied is. Er zijn inderdaad mooie experimenten te bedenken, maar die zijn minder geschikt voor het publiek dat Emmen aantrekt. Dat moet men wel goed beseffen bij deze ontwikkeling. Aan het Noorderplein is behoefte aan een grote keten als publiekstrekker. Dat vraagt om een groot vloeroppervlak dat niet overal in het centrum voorradig is. Volgens het voorstel komen B&W in de loop van dit jaar met een voorstel om de Nota Activabeleid aan te passen v.w.b. de annuïtaire benadering die financieringen van parkeergarages mogelijk maakt. Zo wordt dat beleid ook elders in het land uitgevoerd.

ChristenUnie heeft dit schertsend bedoeld omdat B&W aangaven dat men heel standvastig het vastgestelde beleid uitvoerde. De fractie vindt het niet meer dan logisch dat het bestaande beleid op dit punt wordt aangepast.

Wethouder Arends vertelt dat er geen rentelasten naar de begroting gaan met het SIOF, maar de rentelasten uit de bestemmingsreserve komen voor € 1,5 mln. ten goede aan de BAR, de rest wordt als dekingsmiddel gebruikt. Dus ook daar zit niet direct een voordeel in.

Voorzitter Wittendorp concludeert dat het voorstel als B-stuk naar de raadsvergadering van 24 juni gaat.

5B. Kwartaalrapportage 2010-I Atalanta incl. concept-advies Twynstra Gudde (TG)

Eerste termijn

PvdA heeft n.a.v. de beantwoording van de schriftelijke vragen zoveel nieuwe vragen dat men graag het voorstel van wethouder Arends overneemt om een werkconferentie te organiseren. Zo is vanuit het raadsbesluit van december 2008 de huidige stand van zaken te analyseren a.d.h.v. de kwartaalrapportages incl. ambities, doelstellingen en risico's. De fractie wil zich vanaf nu graag concentreren op de Gewenste Topgebeurtenis, nl. het welslagen van het Atalantaproject.

GroenLinks vindt een werkconferentie prima maar wil ook graag de laatste kwartaalrapportage bespreken, zeker gelet op agendapunt 5C.

CDA ziet af van het voorstel van Twynstra Gudde (TG) t.a.v. een sessie over de Ongewenste Topgebeurtenis (OTG), dit staat al ruim verwoord in de risicoanalyses. Wel ziet de fractie een werkconferentie zitten maar dan specifiek over de al dan niet samenhang tussen de deelprojecten.

Wakker Emmen betoogt dat het raadsbesluit van december 2008 de burgers van Emmen nog vele decennia als een molensteen om de nek zal hangen. In ambitie loopt Emmen voorop in Nederland, maar de realiteitszin is het minst ontwikkeld gelet ook op de financiële problemen bij het Dierenpark Emmen (DPE) en het zeer kritische rapport van TG. De raad heeft onvoldoende informatie om de financiële haalbaarheid van het project te beoordelen en wordt volgens **Wakker Emmen** zelfs belemmerd in haar controlerende rol. Graag ter inzage: a) een opsomming van alle deelprojecten die na december 2008 aan het project zijn toegevoegd met daarin zo inzichtelijk mogelijk zowel de juridische als financiële gevolgen incl. de terugkoppeling naar Den Haag en Brussel; b) een overzicht van de onderlinge samenhang van alle deelprojecten en hoe het college denkt die samenhang te zekeren plus de gevolgen voor de subsidies als een deelproject niet doorgaat; c) de impact van het ontbreken van liquiditeit bij DPE op het gehele Atalantaproject; d) de volledig vastgestelde grondexploitatie; e) de wijze van borging van de planning t.a.v. de Wereld van de Ontmoeting en de aanleg van de ondertunneling onder de Hondsrugweg; f) een overzicht van de budgetdekking die ten goede komt aan het culturele aanbod; g) een verantwoording van het SIOF; h) een overzicht van alle acties die het college heeft ondernemen n.a.v. de aanbevelingen van TG; i) een stand van zaken m.b.t. de toezegging van B&W aan **Wakker Emmen** m.b.t. de dekking per jaarschijf, uitsluitel of deze al is aangepast en de verwachte toezendingsdatum aan de raad.

Alles overwegende moet de fractie van Wakker Emmen vaststellen, dat er veel zienden in het land der blinden rondlopen die luid schreeuwen om op te passen voor de afgrond, maar dat kennelijk ook veel blinden doof zijn.

VVD deelt de kritiekpunten over de wijze van rapporteren die vooral focust op de korte en minder op de lange termijn en die ook effectiever kan. Minder informatie hoeft niet te leiden tot mindere kwaliteit. Gezien het belang blijft de fractie waarde hechten aan de kwartaalrapportages en dat geldt ook voor een sessie c.q. werkconferentie om de prioriteiten van de OTG in het project, op basis waarvan de informatievoorziening aan de raad kan plaatsvinden.

D66 vindt dat B&W terecht wijzen op de tijd die in het opstellen van de kwartaalrapportage zit. Die hoeft van de fractie niet zo uitgebreid; een rapportage over de financiële en kwaliteitseisen en de koppeling met de portefeuille van de wethouders zou voldoende moeten zijn. Daarom meent de fractie dat een bijeenkomst met de raad nuttig kan zijn. Klopt het dat de aanbestedingsprocedures voor de ondertunneling wordt opgestart voordat het plan van eisen vastgesteld is? Dat zou de risico's wel heel erg groot maken. **D66** onderschrijft de conclusies en aanbevelingen van TG en maakt zich zorgen over de aandacht voor de betrokkenheid van de inwoners, op wier geduld een zwaar beroep wordt gedaan de komende jaren. Daarom moeten hun de ambities, doelen en risico's duidelijk worden: dit is een taak van alle betrokkenen.

SP weet ondanks het krantenartikel in het Dagblad al uit eerdere commissievergaderingen dat de raad geen volledig overzicht heeft over de deelprojecten en er nog geen voldoende dekking is voor alle kosten. Er is onvoldoende zicht op wat te doen als onderdelen duurder uitvallen waardoor onvoldoende middelen overblijven om latere deelprojecten volgens plan te voltooien. Daarom vreest **SP** dat invulling van het laatste project, locatie-Hoofdstraat, als sluitpost wordt gebruikt. Zo'n stadspark heeft veel nuttige functies nl. om ook in een stedelijke omgeving te onthaasten en bedient tegelijkertijd ook toeristen die daarmee langer in het centrum worden vastgehouden nu het DPE daar weggaat.

DOP heeft zoveel vragen dat men die niet gaat stellen. Het college moet een volledige reactie geven op het rapport van TG. **DOP** kan geen reacties terugvinden n.a.v. de toezeggingen die B&W over het eer-

ste kwartaalrapport heeft gedaan. Het lijkt verstandig het hele project nog eens goed tegen het licht te houden i.h.k.v. de crisis, het nieuwe kabinet, subsidies, de haalbaarheid etc. Een sessie of werkconferentie is prima, maar **DOP** wil dat openbaar in de raadszaal kunnen bespreken. Het is tijd voor bezinning. Het 'onomkeerbare proces' zoals het college het besluit van december 2008 noemt vindt de fractie grote onzin. Er kan altijd terug worden gekomen op besluiten. Als er later inzichten komen over verbeteringen moet men dat zeker niet nalaten, anders is de gemeente een dief van de eigen portemonnee.

LEF! is een groot voorstander van de werkconferentie. Die moet duidelijkheid scheppen over het spanningsveld tussen de controlerende en kaderstellende rol van de raad o.b.v. haar budgetrecht. De conferentie zou moeten gaan over visie, focus, toegankelijkheid en samenhang tussen de informatie. Ook moet van tevoren de koppeling met de portefeuilles in het college duidelijk zijn.

GroenLinks is en blijft voorstander van het mooie Atalantaproject, maar niet tegen elke prijs. In het TG-rapport vallen m.n. op: de focus op de korte termijn, de te hoge ambities, de onduidelijkheid welk deelproject wanneer rijp is voor besluitvorming, de verantwoording van de bevoorschotting aan DPE 2009-2010, het ontbreken van een grondexploitatie, de haalbaarheid van de start van de bouw in 2012, de risico's voor de begroting etc. Hoe denken B&W deze problemen te gaan tackelen? **GroenLinks** mist, ondanks de toezegging van B&W om met de opmerkingen van de raad aan de slag te gaan, vooral duidelijkheid hoe de raad kan sturen. Het project moet niet te veel open einden gaan vertonen. Wanneer gaat het college duidelijkheid geven over de acties n.a.v. het rapport van TG?

CDA stelt dat B&W wel degelijk hebben gereageerd op het TG-rapport. Zie blz. 25, bijlage in het eerste kwartaalrapport van 2010.

BGE memoreert in december 2008 tegen het besluit over het Atalantaproject te hebben gestemd. Het meeste zorg baart nu, 1½ jaar later, of DPE de financiering van de verplaatsing wel rondkrijgt. Alleen een theater op de nieuwe locatie vindt **BGE** onwenselijk. Zonder meer duidelijkheid, ondanks herhaaldelijke waarschuwingen van TG, is er nog steeds het risico dat Emmen straks met een tunnel en een parkeergarage blijft zitten en dat er geen geld overblijft voor het theater. Toch zullen er twee afzonderlijke oplossingen moeten komen voor zowel DPE als het theater. De raad heeft geen enkel inzicht in de betrouwbaarheid van de toekomstige dekking en exploitatie: dit had allang onderzocht moeten zijn. Wanneer is deze informatie te verwachten?

ChristenUnie verzoekt B&W uitgebreid in te gaan op de conclusies en aanbevelingen in het TG-rapport. Daarnaast is ook de raad aan zet, dus lijkt het de fractie goed om daar in een aparte sessie met B&W te klankborden en onduidelijkheden weg te nemen. Het is beste is die bijeenkomst in Emmen en niet 'op de hei' te laten plaatsvinden zodat ook de burgers erbij kunnen zijn.

Reactie college

Burgemeester Bijl stelt dat het college alleen met de raad en niets met TG heeft te maken, welk bureau door de raad is ingehuurd om haar te adviseren. De raad moet zelf het TG-advies vertalen naar haar eigen vragen. Het college zal zijn reactie op de vorige kwartaalrapportage voortaan als apart stuk aanbieden en niet als bijlage bij de nieuwe rapportage om misverstanden te voorkomen. De werkconferentie is in de commissie van 3 juni jl. al afgesproken met de raad. B&W worden geacht raadsbesluiten uit te voeren. In 2007 is door de raad unaniem een intentiebesluit genomen. In 2008 is met grote meerderheid een besluit genomen op 18 december en in de motie van 29 april jl. heeft de raad unaniem in een motie verzocht wat zij van het college verwacht. Het is duidelijk dat de nieuwe raad andere inzichten heeft dan de oude raad die het Atalantabesluit heeft genomen. Wakker Emmen heeft daar een verkiezingsitem van gemaakt en vijf raadszetels gewonnen. De beantwoording van de vragen van Wakker Emmen zal t.z.t. schriftelijk volgen maar de ambtelijke capaciteit moet ook de complete subsidieverzoeken (o.a. SNN) voorbereiden want dat heeft nu even prioriteit. Het college wil graag z.v.m. subsidies zeker stellen i.h.k.v. de financiële meerjarenplanning. Dat DPE niet ruim in de middelen zit was al in 2006 be-

kend bij het opstellen van het collegeprogramma. Dat was ook juist een van de aanleidingen voor de samenhang tussen de deelprojecten in het Atalantabesluit, waar de meerderheid van de toenmalige raad mee instemde. De tegenstemmers hebben dat niet o.b.v. de inhoud maar o.b.v. de onduidelijkheid van de laatste € 60 mln. in de financiering gedaan

D66 verzoekt de burgemeester onderscheid te maken tussen relevante en niet-relevante vragen.

Burgemeester Bijl probeert de relevantie van het huidige proces weer te geven. Nog een week geleden zijn afspraken gemaakt over een werkconferentie en nu blijkt dat het of niet bekend is of worden hier vragen over gesteld.

D66 zegt dat de wethouder hierover een voorstel heeft gedaan tijdens de klankbordgroep, er gold nog geen vaste afspraak voor de conferentie, die **D66** overigens zeer nuttig vindt. Alleen de inhoud moet nog worden bepaald, die deels wordt bepaald door het huiswerk voor de raad.

DOP weet niet welke bijeenkomst wordt bedoeld.

Burgemeester Bijl refereert aan de afspraak tijdens de commissie van 3 juni n.a.v. de terugkoppeling uit de klankbordgroep. De conferentie zal, voor zover hem bekend, op 8 september plaatsvinden.

De heer Horstman (voorzitter commissie BM&E) bevestigt de expliciete afspraak over een werkconferentie n.a.v. de input vanuit de klankbordgroep waar de raad het unaniem over eens was. Daarbij is trouwens niet de datum 8 september genoemd.

Burgemeester Bijl wil met zijn opmerkingen expliciete aandacht vragen voor de collegetaak om het Atalantabesluit uit te voeren. B&W komen t.z.t. met hun reactie op de eerste kwartaalrapportage van 2010 plus de schriftelijke beantwoording van de 9 vragen van Wakker Emmen.

Wakker Emmen geeft aan dat eerste 7 vragen direct zijn overgenomen uit de TG-rapportage, die de raad nu voorlegt aan het college.

Wethouder Sleeking memoreert dat het bestemmingsplein Centrum-West in procedure is (aan de Grex wordt gewerkt), het voorontwerp-bestemmingsplan over de verbinding is sinds deze dag openbaar en na de zomervakantie volgt het vormgevingsplan voor de locatie-Hoofdstraat t.b.v. bestemmingsplan en Grex, deze locatie is geen sluitpost, de visie hieromtrent staat nog recht overeind.

Tweede termijn

Wakker Emmen zegt naar aanleiding van de woorden van de burgemeester dat het duidelijk is dat Wakker Emmen een aparte groep uit de bevolking vertegenwoordigt. Die conclusie trekken we dus samen.

Burgemeester Bijl benadrukt dat die conclusie van Wakker Emmen is, niet van het college. Hij heeft eerder aangegeven dat het mooi is dat deze partij zo'n duidelijk standpunt erop nahoudt, dat dit zelfs is ingezet bij de verkiezingen en dat hiermee vijf zetels zijn behaald.

Wakker Emmen dankt de burgemeester voor deze uitleg, wacht de beantwoording van de vragen af en zal die desgewenst mailen.

D66 heeft nog de vraag open staan over de planning van de ondertunneling.

SP is content met de toelichting van wethouder Sleeking.

DOP ziet graag een B&W-reactie op de vragen en aanbevelingen uit het TG-rapport en de laatste kwartaalrapportage.

GroenLinks constateert enige chaos in de wijze waarop college en raad met dit project bezig zijn. De fractie zal zich intern beraden om vraag-en-antwoord-spelletjes te voorkomen.

ChristenUnie vindt het niet wenselijk als de raad vragen stelt over informatie die zij al in bezit heeft. Enige zelfreflectie zou de raad dus passen. De fractie dankt B&W voor hun reactie op de TG-bevindingen n.a.v. de vorige kwartaalrapportage.

Reactie college

Wethouder Kuper zegt dat het college uiteraard eerst het plan van eisen gereed wil hebben voor men overgaat tot aanbesteding van de ondertunneling. Dat is de juiste volgorde.

Wethouder Arends wil de raad met klem meegeven dat, gelet op de presentatie van TG, waarin men alleen ingaat op de vorige kwartaalrapportage en niet op eerder genomen besluiten (met name die van 18 december 2008), zij goed moet overwegen of TG het geld waard is dat de raad aan dit externe advies spendeert.

PvdA vraagt aan Wakker Emmen of ze het goed heeft begrepen dat deze fractie een aparte bevolkingsgroep van Emmen vertegenwoordigd.

Wakker Emmen geeft aan deze conclusie terug te nemen.

5C. Verzoek om bedrijfssteun Dierenpark Emmen (DPE)

Inleiding

Wethouder Kuper zegt dat het onderzoek en de analyse van de DPE-situatie door een extern bureau zich in de afrondende fase bevinden. Dit bureau komt met suggesties over de toekomstige juridische en toezichtstructuur m.b.t. DPE. Als een van de kortetermijnoplossingen noemen B&W de optie om het gevestigde hypotheekrecht op de locatie-Hoofdstraat aan DPE te verhogen tot boven de € 150 mln. Daarnaast worden ook andere opties bekeken. Het college zal tussen nu en 1 oktober, de deadline voor de businesscase, regelmatig overleggen met DPE, m.n. over de totale investering in relatie tot de exploitabelheid. Want het zal voor de raad veel uitmaken of de kosten – hypothetisch – zullen neerkomen op € 100 mln. of op € 200 mln. B&W zullen de raad via de reguliere kanalen tot 1 oktober op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Eerste termijn

PvdA wil nog eens benadrukken dat het verzoek van DPE en het Atalantaproject volledig los van elkaar staan omdat het financiële probleem door andere factoren is ontstaan. Als DPE het financieel niet redt kan geen sprake zijn van de verhuizing en is er geen volledig Atalantaproject. In zoverre is er wel een indirecte relatie tussen beide. De gemeente kan daarom niet anders dan positief reageren op het DPE-verzoek. De negatieve tendens in de resultaten blijkt structureel te zijn. De **PvdA** denkt dat niet alleen de weersomstandigheden maar ook de feiten dat er de laatste jaren nauwelijks is vernieuwd en dat bezoekers met hun bezoek wachten tot de opening van het nieuwe park, ongetwijfeld hun neerslag hebben gehad. Daarom moet DPE z.s.m. verhuizen; de fractie heeft dat al in 2008 aangegeven. De continuïteit van DPE is een gezamenlijk belang dat veel verdergaat dan de gemeente sec: de enige grote attractie in Noord-Nederland waarvan veel burgers en bedrijven in Emmen profiteren. De **PvdA** doet daarom ook een dringend beroep op de inwoners een steentje bij te dragen aan het behoud van het park, bijv. via een abonnement of een uitnodiging aan familie en vrienden voor een bezoek. Maar ook aan de provincie en het bedrijfsleven. De **PvdA** stelt als strikte voorwaarden voor gemeentesteun: cofinanciering van de provincie en aanpassing van de juridische structuur zodat de gemeente medeaandeelhouder wordt. De steun mag geen gift worden maar moet op enige wijze weer ten goede komen aan de inwoners bijv. via een storting in het Minimafonds zodat minima DPE gratis of goedkoop kunnen bezoeken. Tot slot dringt de fractie aan op versnelling want investeren is beter dan exploitatietekorten dekken. Hebben de andere fracties nog ideeën over steun aan DPE? De **PvdA** ziet graag vóór 1 oktober een raadsvoorstel met een structurele oplossing in de vorm van een meerjarenperspectief plus de bijbehorende businesscase van DPE.

Wakker Emmen vraagt of de PvdA daarmee indirect het lot van DPE in de handen van de provincie legt.

PvdA wijst op het gezamenlijke belang en gaat ervan uit dat de provincie het DPE net zo belangrijk vindt als de gemeente.

CDA wil DPE gezien het grote belang niet aan zijn lot overlaten maar wil wel weten hoe dringend de steun is op korte en langere termijn. De hulpvraag staat volgens het CDA feitelijk los van de nieuw-

bouwplannen maar er is zeker een indirecte relatie. De oplossing moet structureel zijn en integraal worden beoordeeld met andere gebiedsontwikkelingen en stimulerings- en bezuinigingsmaatregelen van de gemeente. Bij steun van de gemeente zal ook haar zeggenschap een plaats moeten krijgen. Tijdens de werkconferentie over Atalanta zijn ook afspraken te maken over hoe de raad het verloop van de businesscase kan blijven volgen. Hoe realistisch zijn de mogelijkheden om de verleende steun later terug te verdienen en hoe wordt geborgd dat die steun niet verdampt bij een evt. faillissement? Het **CDA** sluit zich aan bij de suggestie van de PvdA om er meerdere partijen bij te betrekken o.a. ook andere Drentse gemeenten om het belang van DPE voor heel Drenthe te ondersteunen. Het **CDA** kan grotendeels instemmen met de lijn van B&W en wacht het raadsvoorstel af ter beoordeling o.b.v. de voorbehouden

Wakker Emmen onderkent het grote economische en toeristische belang van DPE voor Emmen maar welke prijs moet daarvoor worden betaald, nu en in de toekomst? Want de raad heeft nog steeds geen businessplan of exploitatie voor de nieuwe locatie kunnen inzien, er moet dus volgens de fractie een gedegen en transparant meerjarenperspectief komen. Een quick scan kan meer informatie geven, waarbij ook de rol van het management en de commerciële formule kunnen worden onderzocht. Hoe haalbaar is de verhuizing van DPE binnen het Atalantaproject? Blijkbaar is de businesscase nu nog half af, op basis waarvan o.a. het intentiebesluit in december 2008 van liefst € 468 mln. is genomen en waarvoor al miljoenen aan voorbereidingskosten zijn gemaakt. Het lijkt Wakker Emmen een loodzware opgave om voor het bijna technisch failliete bedrijf de verplaatsingskosten van € 150 mln. binnen te halen. **CDA** vraagt waarom Wakker Emmen dit pleidooi houdt.

Wakker Emmen wil aantonen dat het verzoek verdergaat dan alleen exploitatiesteun voor 2010: het staat volgens de partij in directe relatie met de haalbaarheid van DPE en het Atalantaproject.

CDA vindt dat het betoog van Wakker Emmen niet aan een oplossing bijdraagt.

Wakker Emmen vraagt o.b.v. welke financiële gegevens het **CDA** concludeert dat DPE na de verhuizing winstgevend zal zijn, waarmee het probleem zou zijn opgelost. **Wakker Emmen** heeft die gegevens niet, het **CDA** wel?

CDA ook niet, maar als DPE op deze wijze doorgaat, komt er ook geen oplossing.

Wakker Emmen komt hier later over te spreken. De fractie vreest dat de € 150 mln. niet genoeg zal zijn. Daarmee loopt de gemeente het risico dat er straks de infrastructuur er ligt maar de diereintuin de verhuizing niet kan betalen. Hiermee is volgens **Wakker Emmen** de onderlinge afhankelijkheid aangetoond, want Atalanta staat of valt met de verhuizing van DPE. Deelt het college deze mening? Er moet volgens de fractie een alternatief plan komen voor DPE op de huidige locatie. Gezien de brief van DPE moet daarin ook een vernieuwde commerciële formule voor m.n. de Duitse markt komen. Dat is onvoldoende gebeurd en daarmee is er volgens **Wakker Emmen** sprake van falend beleid. Volgens het college zelf zijn de uitkomsten van de businesscase essentieel voor de risicobeoordeling van de realisatie van het nieuwe park en daarmee ook van de overbrugging. Welke risico's zijn nog aanvaardbaar voor B&W en waar ligt het *point of no return* voor Atalanta? In januari deelde de voorzitter van de Raad van Commissarissen (RvC) nog mee voor de regionale omroep dat de cashflowpositie prima was en het benodigde geld bij de banken zou worden binnengehaald a.d.h.v. een al bestaand businessplan. Graag inzage hierin en hoe verhoudt dit zich tot de opmerking in de brief van DPE dat de businesscase pas 1 oktober klaar is?

Het lijkt de **PvdA** vreemd dat het college antwoorden gaat geven voor de voorzitter van de RvC. De vraag van Wakker Emmen is daarmee buiten de orde.

Wakker Emmen wijst erop dat het college de RvC benoemt.

Burgemeester Bijl antwoordt dat het college vier van de zes leden van het stichtingsbestuur benoemt en dat het stichtingsbestuur de commissarissen benoemt.

Wakker Emmen betoogt dat de gemeente daarmee indirect tweederde van de RvC benoemt.

Burgemeester Bijl ontkent dit. Het college benoemt alleen vier leden van het stichtingsbestuur.

Wakker Emmen wil desondanks een reactie van B&W hoe zij aankijken tegen de uitspraken van de RvC over de cashflow van DPE. Graag een overzicht van de huidige samenstelling van de RvC. Moest er rente worden betaald over de verstrekte lening van 12,5 mln. en zijn die betalingen ook verricht?

DPE klopt nu aan bij de gemeente maar heeft men dit verzoek ook bij marktpartijen neergelegd? Wanneer kan de raadsvoorstel over de DPE-steun klaarliggen?

PvdA vraagt welk bedrag Wakker Emmen denkt te kunnen besteden t.b.v. een florerend DPE op de huidige locatie, want men heeft kennelijk ook een duidelijk beeld over de verhuizing.

Daarom pleit **Wakker Emmen** juist voor een plan B in de businesscase vanwege de onvoldoende aangetoonde Duitse markt en de stilstaande commerciële formule. De fractie beschikt tot nu toe niet over gegevens waarin staat dat een alternatief niet mogelijk zou zijn.

PvdA stelt dat Wakker Emmen evenmin over de businesscase beschikt maar daarover wel een oordeel heeft. Men moet dan ook met cijfers over plan B kunnen komen.

Wakker Emmen zegt dat de PvdA daarmee toegeeft dat men niet zeker weet of de verhuizing van DPE de huidige probleem wel oplost.

Met het Atalantabesluit van december 2008 wilde de **PvdA** DPE juist perspectief bieden, terwijl Wakker Emmen maar blijft hameren op de huidige locatie en daar zelf nog geen concreet beeld bij heeft.

Wakker Emmen stuurt een verliesgevend dierenpark zonder eigen vermogen de markt op om extra financiering te krijgen. Dan moet men ook met cijfers komen t.a.v. plan B als men nu al een oordeel heeft over het businessplan.

Wakker Emmen heeft daar geen oordeel over, men vraagt zich gezien de uitspraken van de RvC af of er twee businesscases bestaan. De fractie pleit voor onderzoek naar plan B omdat de verhuizing er door de financiële situatie van DPE niet zekerder op wordt. Want als de kosten van de verhuizing oplopen richting de € 200-300 mln., zoals de wethouder zegt, en de raad geen plan B voorhanden heeft, staat de PvdA straks voor aap.

PvdA zegt dat het college alleen een totaalbedrag aan investeringen van € 200 mln. heeft genoemd, niet € 300 mln. en dit bedrag was ook uitdrukkelijk hypothetisch. Dit zijn geen vaststaande feiten zoals Wakker Emmen suggereert. Als een bedrijf € 150 mln. wil investeren in de gemeente is de **PvdA** daar blij mee en als dat bedrag € 200 mln. is is de **PvdA** daar nog blijer mee. I.c. gaat het om de gemeentelijke bijdrage en die koppelt Wakker Emmen rechtstreeks aan de businesscase voor de locatie-Hoofdstraat.

Wakker Emmen concludeert dat de gemeente € 318 mln. van de totale € 468 mln. aan de verhuizing van DPE koppelt.

VVD stelt vast dat de PvdA en Wakker Emmen ver over de vastgestelde spreektijd heen zijn en bovendien de kwartaalrapportage Atalanta aan het overdoen zijn en deze is nu niet aan de orde.

Wakker Emmen zegt dat straks eerst een tunnel wordt aangelegd en als daarna pas duidelijk wordt dat DPE niet kan verhuizen, dient de tunnel dan nog wel het doel waarvoor hij is aangelegd? Volgens

Wakker Emmen niet.

VVD is in elke geval blij vooraf te zijn ingelicht door DPE en wil de mogelijkheden voor ondersteuning onderzoeken. Klopt dat het er in totaal drie externe bureaus worden ingeschakeld of doet UNO beide onderzoeken 1 en 4? Is daarin alleen aandacht voor een tijdelijke kortetermijnoplossing of ook voor een permanente structurele oplossing? Het lijkt de **VVD** goed om ook juridische en fiscale voorwaarden aan die steun te stellen, maar het verdient de aanbeveling de deadline voor de businesscase naar voren te trekken, want snelheid is wenselijk.

D66 memoreert dat DPE in 75 jaar Emmen heeft geholpen groot te worden, mag DPE nu Emmen vragen om steun om te kunnen transformeren tot een belevingspark? **D66** heeft niet precies de opbrengsten van DPE voor Emmen paraat, maar dat die groot zijn is de fractie voldoende duidelijk. Toch is de brief van DPE zorgwekkend en versnelling in de verhuizing vindt men gewenst, anders blijft de gemeente hangen in het lappen van exploitatietekorten. **D66** zet vraagtekens bij het gevoerde marketingbeleid, niet alleen t.a.v. de Duitse markt ook t.a.v. de binding met de inwoners van Emmen. Hoe moet de gemeente bedrijfssteun verlenen? Hoe ziet de bevoorschotting eruit? Wordt nu het exploitatietekort nu al gefinancierd? Wat krijgt de gemeente voor de steun terug? Wat wordt de rol van de gemeente in de juri-

dische structuur? Wat heeft de RvC gedaan om de problemen te voorkomen? Gaan B&W ook te rade bij de provincie voor ondersteuning?

Wakker Emmen hoort dat elke fractie ervan uitgaat dat verhuizing goed is voor DPE. Maar is het al duidelijk of de gemeente daaraan ook een hogere bijdrage moet gaan leveren?

D66 antwoordt dat duidelijk is dat de commerciële formule niet meer werkt en er geld ontbreekt om vernieuwend te zijn. Op de nieuwe locatie kan DPE zich ontwikkelen tot een belevingspark met mondiale betekenis.

Wakker Emmen vindt dat ieder gerenommeerd bedrijf, en zeker een topattractie als DPE, een marketingafdeling heeft. Wat heeft die de afgelopen jaren dan gedaan?

SP begrijpt dat extra geld lenen bij de bank geen oplossing biedt. De schulden zouden alleen maar hoger worden en het is de vraag of een bank geld wil steken in een verliesgevend bedrijf. Gezien het maatschappelijke belang van DPE voor Emmen is het verzoek aan de gemeente logisch en daarom staat de **SP** hier welwillend tegenover. Wat wil het college precies oplossen met de tijdelijke oplossing zonder extra financiële risico's? Gaan B&W op zoek naar een permanente oplossing zodat er in 2011 niet opnieuw een hulpvraag ligt? In welke vorm moet de steun worden verleend? Daarbij merkt de **SP** op dat Artis en andere parken structurele bijdragen van de gemeente ontvangen, DPE niet. Een idee om DPE te helpen kan zijn dat de gemeente voor iedere inwoner van de gemeente een toegangskaartje koopt. Voordeel is niet alleen extra entreegelden voor DPE maar ook de additionele verteringen van de bezoekers en een mogelijke prikkel om een abonnement te kopen. Voordeel voor de gemeente is dat de steun aan DPE direct ten goede komt aan de inwoners van Emmen.

DOP vraagt zich af of deze hele situatie niet was te voorzien gelet op de crisis en de strenge winter. Als een bedrijf met internationale allure al jarenlang een grote internationale markt laat liggen, is er dan geen sprake van mismanagement? Al meer dan drie jaren wordt gesproken over een nieuwe juridische structuur. Wanneer wordt dit punt eindelijk opgepakt zodat hier duidelijkheid over komt? Het college concludeert al in het plan van aanpak voorbereiding Atalanta van maart dat toetsing van het businessplan in de periode april tot 30 juni plaatsvindt. Is dit juist? Zo ja, waarom hebben B&W dit bij de bespreking in april en mei niet gemeld en evenmin in de kwartaalrapportages?

LEF! onderstreept bij het betoog van de DOP nog eens het belang van de werkconferentie om de communicatie tussen college en raad beter te stroomlijnen. Tussen gemeente en DPE is sprake van wederzijdse afhankelijkheid met over en weer toegevoegde waarde, ook voor de provincie. Als de toeristen met een bezoek wachten op de verhuizing is er inderdaad een extra groot probleem voor DPE, dus is er zowel een korte- als langetermijnoplossing nodig. **LEF!** vraagt zich af welk referentiekader de raad moet gebruiken. Niet alleen t.o.v. andere gemeenten, ook m.b.t. de visie: een belevingspark. De fractie vindt dit belangrijke overwegingen die tijdens de werkconferentie kunnen worden besproken en zij staat in die zin volledig achter het vierspeerpuntenbeleid t.o.v. DEP van het college.

GroenLinks vraagt zich af wat de status is van dit agendapunt omdat er geen voorstel ligt, alleen een brief van DPE en een B&W-reactie.

Volgens **PvdA** gaat het hier om een bespreekpunt. Dan is er procedureel geen voorstel.

GroenLinks weet dat het personeel van DPE eerder dan de brief is geïnformeerd over de perikelen.

Vanwaar het zware middel van een embargo terwijl de brief van DPE eigenlijk niets geheims bevat? De fractie wenst inzicht in wat er daadwerkelijk voorafgaand aan de problemen is gebeurd bij de DPE-organisatie.

SP vraagt zich het belang daarvan af, want iedere fractie wil de oorzaak weten. De vraag hier is: gaat de gemeente DPE helpen of niet?

GroenLinks komt hier nog op. Men vindt het ook heel twijfelachtig dat het bedrijfsplan er pas 1 oktober ligt. De problemen zijn al jaren aan de gaan en dan moet een bedrijf erop anticiperen. Het bedrijfsplan had er allang moeten liggen. Waarom heeft DPE überhaupt leaseauto's nodig? En wat zijn de

gevolgen geweest van 'China Festival of Lights', dat **GroenLinks** trouwens een prachtig project vindt? En idem van gemeentelijke steun aan DPE: is dat geen staatssteun? **GroenLinks** wil geenszins dat DPE failliet gaat maar de informatie moet nog veel transparanter worden want het gaat om gemeenschaps-geld gaat en er is een relatie met het Atalantaproject. Welke bank verstrekt DPE een lening voor de verhuizing als de situatie zo slecht is? Dat zou betekenen dat de gemeente bij zou moeten springen en wat zijn daar dan de gevolgen van? Vóór de zomer moet volledige inzage in de cijfers van het dierenpark komen en pas na 1 oktober, na het collegevoorstel, is een besluit mogelijk over al dan niet gemeentesteun. Er moet iets gebeuren, maar het mag geen open eind worden. Misschien moet DPE financiële steun krijgen met als uitdrukkelijke opdracht zijn zaken op orde te brengen, wellicht moet de verhuizing worden uitgesteld totdat duidelijk is wat wel of niet kan, dan pas kan het Atalantaproject verdergaan.

BGE ziet dat de financiën voor de zowel het huidige als te vernieuwde park een groot probleem omvat, waarvoor velen blind waren de afgelopen jaren. Wanneer gaat de raad eindelijk eens de discussie hierover aan? Nu een besluit nemen over een exploitatiebijdrage vindt **BGE** niet verantwoord. Men wil eerst inzicht in wat zo'n bijdrage betekent, wat er precies speelt bij DPE en ook moet duidelijk worden dat de perikelen zich in de toekomst niet weer mogen voordoen. De inhoud van de DPE-brief van 18 mei jl. móet eerder bekend zijn geweest en de fractie meent dat de raad wel eerder geïnformeerd had mogen worden. **BGE** stemt in met de lijn van het college.

ChristenUnie staat op zich achter het stappenplan van het college. Hoe gaan B&W om met het spanningsveld tussen de punten 2 en 3? De fractie vindt het zeer wenselijk dat het college elke stap naar de raad terugkoppelt. V.w.b. het beschouwende deel van het betoog zit de **ChristenUnie** op één lijn met LEF!

Reactie college

Wethouder Kuper bevestigt dat het college net als veel andere fracties voorwaarden aan de gemeentelijke steun wil stellen. B&W zullen daarbij zeker de toekomstige juridische structuur als thema maken, evenals de benadering van andere partijen want het college wil de hulpoperatie niet alleen doen. Inmiddels is in totaal € 4,3 mln. aan voorschotten op de verplaatsingsvergoeding uitgekeerd aan DPE; er zal dus per collegebesluit van 15 juni nog € 1,2 mln. worden bevoorschot conform het Atalantabesluit maar wel onder nog stringentere voorwaarden. Bij de reeds verstrekte voorschotten is als voorwaarde gesteld dat DPE een cashflowoverzicht verstrekte en de voorschotten zijn op een aparte bankrekening gestort om vermenging met de lopende exploitatie te mijden. Na uitkering van het laatste voorschot is de verwachting dat DPE tot na de zomer uit de brand is. DPE heeft volgens afspraak de rente betaald over de lening van € 12,5 mln. Er is nog ruimte in de hypotheek inzake een rekening-courantkrediet met de Rabobank maar eerst wil het college binnenkort meer duidelijkheid krijgen uit de tussenrapportage. Dit en overige informatie zullen B&W schriftelijk aan de raad verstrekken. De vragen over de bedrijfsvoering van DPE zal **wethouder Kuper** niet beantwoorden want dat is niet de verantwoordelijkheid van het college. Bovendien zitten B&W te ver van de bedrijfsvoering af voor een afgewogen oordeel.

GroenLinks is dit met de wethouder eens maar DPE maakt wel melding van essentiële bedrijfsvoeringsaspecten, zonder welke de raad geen afgewogen oordeel kan vellen. Dus moet het college de raad ook hierin voeden v.w.b. alle ins en outs.

Wethouder Kuper vraagt zich de meerwaarde af van een onderzoek naar de bedrijfsvoering.

Wakker Emmen denkt dat dit zeker wat toevoegt zodat DPE niet in de toekomst niet in dezelfde valkuil trapt.

Wethouder Kuper werkt liever aan de structurele oplossing voor de toekomst. Bij de toekomstige juridische structuur mag de raad aannemen dat de gemeente een grotere vinger in de pap krijgt dan nu het geval is. Maar dan moet het college wel de tijd krijgen alle pro's en contra's op een rij te zetten.

Wakker Emmen vraagt of het college die vinger ook op de zere plek zal leggen, dus dat DPE daadwerkelijk lering trekt uit de fouten in het verleden.

Wethouder Kuper geeft aan dat het college het daar helemaal mee eens is. Gelet op de a.s. vakantie lijkt het niet alleen realistischer maar ook raadzamer zorgvuldigheid vóór versnelling te prioriteren. Het college zal het plan van aanpak opstellen en zorgdragen voor voortgang in de businesscase. Of er al een case ligt weten B&W niet maar er komt vóór 1 oktober een nieuwe. Tot die tijd zullen B&W intensief hierover overleggen met DPE en second opinion hierop aanvragen waarvan nog onduidelijk is welk bureau dit zal uitvoeren: de gemeenteaccountant is een optie maar ook UNO is denkbaar vanuit efficiencyoverwegingen. Het college zal zijn uiterste best doen de raad z.s.m. in het hele traject mee te nemen, maar mocht het raadsvoorstel later komen dan 1 oktober, dan verzoeken B&W de raad hun die ruimte te geven. Het is ook de bedoeling daarnaast de juridische structuur voor het einde van dit jaar in de steigers te hebben zodat de raad een compleet beeld van de oplossingsrichting heeft.

VVD neemt aan dat B&W DPE zullen houden aan de deadline 1 oktober voor de businesscase.

Wethouder Kuper bevestigt dat die deadline keihard vaststaat.

Wakker Emmen vraagt of het college ook bereid is de informatie tegelijkertijd met de raad te delen als die het college heeft bereikt.

Dit lijkt **wethouder Kuper** niet verstandig, anders gaan te veel mensen meediscussiëren over een businesscase met voorlopige status zonder second opinion. Als het mogelijk is de raad eerder dan 1 oktober te bedienen zal het college dat niet nalaten.

Volgens **Wakker Emmen** kunnen B&W het bedrijfsplan ter informatie alvast toesturen. Dat gebeurt bij concept-begrotingen ook.

Wethouder Kuper vindt dit niet efficiënt. Dan moeten er analyses op zowel de voorlopige als de definitieve cijfers (dus na de second opinion) plaatsvinden.

CDA hecht in dezen meer waarde aan zorgvuldigheid dan aan snelheid.

DOP vraagt zich af wat B&W op 23 maart jl. hebben besloten. Het tijdspad voor de toets op het bedrijfsplan DPE staat vermeld van april tot aan 30 juni.

Wethouder Kuper erkent dat dat binnen die tijd niet gebeurd zal zijn.

DOP vraagt zich af waarom het college dat dan niet heeft gemeld.

ChristenUnie geeft aan dat dit wel degelijk is gemeld, maar daar heeft geen enkele fractie bezwaren tegen geuit.

Voorzitter Wittendorp concludeert dat het college te zijner tijd met een allesomvattend plan van aanpak, gegoten in een raadsvoorstel, zal komen.

6. Sluiting

Voorzitter Wittendorp sluit de vergadering om 0.24 uur onder dankzegging.